

Advies van VHM vzw aan ANB omtrent FSC

De doelstellingen van ANB lopen in grote mate parallel met die van de Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud (VHM). De bescherming van de natuur ten zuiden van Leuven, aanleiding van de oprichting van VHM, blijft onveranderd onze focus. De druk op de ecologische functie en biodiversiteit van deze natuur (FSC principe 6) neemt ten gevolge van de klimaatverandering alleen maar toe. De reactie van de natuur op deze klimaatverandering is deels een onbekende en ook het voorzorgsprincipe (FSC principe 9) kent zijn grenzen. Meer dan ooit is het nodig om zonder a priori de inzichten van alle expertise te toetsen, de doelstellingen en middelen continue te evalueren en de gezondheid van de biodiversiteit te monitoren.

ANB heeft een belangrijke eigen expertise en gaat ongetwijfeld ook in gesprek met andere experts. Desondanks is het onze indruk dat (FSC principe 7) meer en meer gestructureerd onderzoekoverleg nodig is.

In afwachting zijn er enkele punten die bij rondvraag naar boven komen, die geen kritiek an sich zijn maar wel onderwerpen ter discussie.

Grote oppervlakten (FSC principe 9), met mono-plantages van beuk ook waar deze niet in de ideale standplaats staan, zijn zeker niet optimaal voor de biodiversiteit en dragen in zich risico's voor een kantelpunt naar destructie. Ondanks het cultureel, toeristisch en esthetisch belang lijkt een proactieve omvorming van deze oppervlakten nodig.

De basis voor biodiversiteit is variatie. De exploitatie van variatie kan in onze ogen verbeteren, deels door verder in te zetten op middelhoutbeheer, door de aanwezige waterlopen in hun functie te versterken, door spontane opslag toe te laten en te beheren. Deze variatie moet zin maken op het niveau van de microfauna. Het valt ons op dat er in de bestaande bossen oppervlaktes worden uitgespaard van enkele duizenden vierkante meters of meer. Meer specifiek is dit een kritiek op de inspanningen voor het herstel van heide binnenin het bos. Kleinere oppervlakte heide in interactie met wat structurele variatie lijkt ons een betere aanzet tot herstel. Slechts een heel kleine fractie van de fauna heeft behoefte aan grotere oppervlakten, voor het overgrote deel zijn dit hindernissen.

We merken dat er een inspanning gedaan wordt om hooghout te oogsten in kleinere fracties en we appreciëren dit.

We merken dat er een inspanning gedaan wordt om rustoases te creëren door het afsluiten van wegen. We appreciëren dit en we hopen dat ook de organisatie die bij ANB betrokken is voor de toeristische ontsluiting de exploitatiedoelstelling 6 in hun werking integreren, en bij de evaluaties (FSC principe 8) worden betrokken.

We beseffen dat er – mede door opwarming en hogere CO2 gehalten – functionele veranderingen in het bos plaatsvinden. Het lijkt ons desondanks toch nodig om een aantal ‘bosreservaten’ aan te houden, en de evolutie ervan te monitoren.

ANB heeft de kennis om aan hakhoutbeheer te doen, en een lokale afzet voor de productie te vinden. We stellen ons de vraag of deze kennis niet buiten de ANB-gebieden kan worden geïmplementeerd in een regiowijde aanpak van het beheer van kleine landschapselementen (FSC principe 5).

We stellen vast dat er inspanningen gedaan worden om de hoeveelheid liggend en staand dood hout te verhogen. Zonder twijfel hebben we met onze nette bossen de biodiversiteit grote schade toegebracht en het zal nog enkele decennia actief doodhoutbeheer vragen eer dit hersteld is. Bestaat er een uitgeschreven doelstelling en aanpak? Ons lijkt een doel van 80 ton dood hout/hectare correct, dood hout van diverse oorsprong, diverse grootte en jaarlijks vernieuwd.

De 10 FSC-principes voor verantwoord bosbeheer (principes 3 en 10 zijn niet van toepassing in Vlaanderen)

1. Het bosbeheer moet de nationale wetten, internationale verdragen en de principes en criteria van FSC respecteren.
2. De eigendoms- en gebruiksrechten m.b.t. het bos moeten duidelijk gekend en wettelijk gedocumenteerd zijn.
3. De wettelijke en gebruiksrechten van inheemse volkeren op hun land en grondstoffen worden gerespecteerd.
4. Het bosbeheer dient het sociale en economische welzijn van bosarbeiders en lokale gemeenschappen op lange termijn te verzekeren.
5. Het bosbeheer dient een efficiënt gebruik te stimuleren van de bosproducten en – diensten, teneinde de ecologische en economische productiviteit te vrijwaren.
6. De ecologische functies en biodiversiteit van het bos worden beschermd.
7. Er wordt een bosbeheerplan met duidelijk omschreven doelstellingen en middelen opgesteld.
8. Er vinden regelmatig evaluaties van het bosbeheer plaats.
9. Bossen met een hoge beschermingswaarde moeten behouden worden (bv. Bossen met een bijzondere natuurlijke rijkdom of van cultureel of religieus belang). Bij het beheer ervan moet men steeds uitgaan van het voorzorgsprincipe.

10. Plantages moeten een aanvulling vormen op natuurlijke bossen, maar mogen deze niet vervangen. Zij moeten de druk op natuurlijke bossen verminderen en hun herstel en bescherming bevorderen. De principes 1 tot 9 gelden ook voor plantages.

